

Konya BAM 6. HD E.2025/13 K.2026/327 (16.03.2026)

Karar metni, resmî kaynakta yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

T.C. KONYA BAM 6. HUKUK DAİRESİ Esas-Karar No: ... - ...

T.C.

KONYA

BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ

6. HUKUK DAİRESİ

DOSYA NO : ...

KARAR NO : ...

T Ü R K M İ L L E T İ A D İ N A

B Ö L G E A D L İ Y E M A H K E M E S İ K A R A R I

BAŞKAN : (..)

ÜYE : (..)

ÜYE : (..)

KATİP : (..)

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : Konya ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

TARİHİ : 15/10/2024

NUMARASI : ... Esas - ... Karar

İSTİNAF EDEN DAVACI :

VEKİLİ : Av.....

DAVALI :

VEKİLİ : Av.....

DAVA : Şirket Ortağı Olunmadığının Tespiti ve Alacak

İSTİNAF KARARININ

KARAR TARİHİ: 16/03/2026

YAZIM TARİHİ : 24/03/2026

Taraflar arasında görülen davada Konya Asliye Ticaret Mahkemesi'nin ... Esas ... Karar sayılı kararın dairemizce incelenmesi davacı vekili tarafından istenmiş ve istinaf dilekçesinin süresi içerisinde verildiği anlaşılmış olmakla, dosya içerisindeki dilekçe, layihalar, duruşma tutanakları ve tüm belgeler okunup, incelendikten ve üye hakimin görüşleri alındıktan sonra işin gereği görüşülüp, düşünüldü:

DAVA: Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; müvekkili'ın davalı A.Ş'.den alacaklı olduğunu, davalının ticari merkezinin Türkiye'de Konya'da bulunan bir kurum olup, geçmişte Avrupa'da ve özellikle de Almanya'da yaşayan Türkiye kökenli vatandaşları yatırım yapmaya yönlendirdiğini, çoğunlukla bu tür sermaye yatırımları hakkında hiçbir tecrübesi olmayan yatırımcıların, iştirak senetlerinin yüksek miktarlarda rant getireceği vaadiyle kandırıldığını, davalının, hissedarlarıyla hisse senedi devir ve kabul sözleşmelerini imzalarken, hisse senetlerini devreden davalının münferit elemanları vasıtasıyla,

hissedarlara kesinlikle yılda %15 ile %25 arasında rant ödeneceği sözünü verdiğini, müvekkilinin bunun üzerine davalı nezdinde sermaye yatırımına iştirak etmeye karar vererek davalıya nakit olarak 29.735 DM karşılığı 15.203 Euro tutarındaki miktarı ödediğini, bilinçli olarak yapılan yanıltıcı beyanlar neticesinde davacının zarara uğradığını, zira kendisine verilen bilgiler doğrultusunda vaat edilen hiçbir şeyin ellerine geçmediğini belirterek davalı A.Ş'nin müvekkiline şimdilik 15.203,26 Euro ana para ve 02.05.2000 tarihinden itibaren işleyecek faizi ödemeye mahkumiyetine, fazlaya ilişkin haklarının mahfuz tutulmasına karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

CEVAP: Davalı vekili cevap dilekçesinde özetle; tacir olan müvekkili şirkete karşı ikame edilecek davaların Asliye Ticaret Mahkemesinde görülmesinin gerektiğini, bu nedenle görevi mahkemede açılmadığından işbu davada iş bölümü itirazında bulunduğunu, Davacının iddia ettiğinin aksine taraflar arasında, davacıyı borç altına sokacak herhangi bir hukuki işlemin bulunmadığını, davacının tüm iddialarının geçerli bir yazılı belgeye/delile dayanmayan soyut ve gerçeğe aykırı iddiaları olduğunu, davacının hisse senetleri karşılığında para talep etmesinin ne kadar kanuna aykırı ise kâr payı alamadığı iddiasının da yersiz ve gerçeğe aykırı olduğunu, 15.203,26 Euro'nun davalıdan aynen tahsiline yönelik talebi ile faiz talebinin hukuki dayanağının bulunmadığını, zira, davacı ile davalı arasında, yabancı paranın aynen ödeneceği konusunda yapılmış bir anlaşmanın mevcut olmadığı gibi davacının faiz talep etmesinin de mümkün olmadığından bahisle; Davalı aleyhinde ikame edilen davaya öncelikle görevsizlik kararı verilmesini, mahkememizin aksi kanaatte olması halinde ise esastan, hak düşürücü süre ve zamanaşımı yönünden reddine karar verilmesini talep etmiştir.

İLK DERECE MAHKEMESİ KARARININ ÖZETİ: Mahkemece "...Tüm dosya kapsamı hep birlikte değerlendirildiğinde; Davacının; davalı şirketten alacaklı olduğundan bahisle; Şimdilik 15.203,26 Euro ana para ve 02.05.2000 tarihinden itibaren işleyecek faizi ödemeye mahkumiyetine, fazlaya ilişkin haklarının mahfuz tutulmasına karar verilmesini talep ettiği, davalının davanın öncelikle hak düşürücü süre ve zamanaşımı yönünden aksi takdirde esastan reddine karar verilmesini talep ettiği görülmüştür.

Benzer davalara ilişkin olarak Yargıtay 11.Hukuk Dairesi'nin 24/06/2024 tarih ve 2024/3275 Es. 2024/5065 Kar. Sayılı ilamı ile;"....1.Temyiz sebeplerinin incelenmesinden önce eldeki dosya ve aynı mahiyetteki davaların sebeplerinden ve yıllar içinde yaşanan yasal ve yargısal süreçlerden bahsetmek gerekmektedir. 1990'lı yıllarda özellikle yurt dışında yerleşik ve faizden imtina eden küçük yatırımcıların yoğun teveccühüyle, yüksek kâr vaat eden davalı şirket ve benzeri holdinglere ciddi bir sermaye akışı olmuştur. Ne var ki bir takım nedenlerden dolayı yeni para girişinin sektöre uğramasıyla birlikte bu tür şirketler kâr payı dağıtamaz duruma gelmiştir. Bunun üzerine hissedar niteliğindeki yatırımcılar gerek Türkiye'de gerekse sair ülkelerde davalı şirket ile benzer şirketler ve holdingler aleyhine açtıkları davalarla ödedikleri paranın geri verilmesini talep etmişlerdir. Bu davalar yerel mahkemelerde hükme bağlandıktan sonra temyiz denetimi için Dairemize intikal etmiştir. Anayasa Mahkemesinin, (B. No:2020/21022, 14/12/2023) kararında kısmen değindiği "çelişkili yargı kararları" ise aşağıdaki sebeplerle meydana gelmiştir. 2.Davaların ilk açıldıkları ve şirketlere paraların yatırıldığı tarihlerde yürürlükte bulunan 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri gereğince şirkete sermaye olarak verilen paralar geri istenemeyeceği gerekçesiyle davalar retle sonuçlanıyordu. Ancak yabancı ülkelerde mukim yatırımcıların, bulundukları ülke mahkemelerinde açtıkları davalarda tahsil hükmü almaları ve bu hükümlerin tanıma ve tenfiz yoluyla ülkemizde uygulanmasıyla birlikte yerli yatırımcıyla yabancı ülkelerdeki yatırımcı arasında ciddi eşitsizlik meydana gelmekteydi. Dairemiz ise, gerek bu adaletsizliğe son vermek gerekse şirket yetkililerinin izinsiz sermaye toplamak ve dolandırıcılık suçlarından mahkum olmalarını dikkate alarak "para verenlerle

şirket arasında ortaklık ilişkisi kurulmadığını ve bu nedenle iradesi fesada uğratılan yatırımcıların haksız fiil hükümleri çerçevesinde paralarını geri alabileceklerine dair” uygulamayı benimseme yoluna gitmişti. Bu arada benzer mahiyetteki birçok holding benzer mahiyette seri davalara muhatap olmuş, para yatırımcıların paralarını geri istemeleri ve bu yöndeki mahkeme kararlarının infazı neticesinde bu şirketlerin tamamen battıkları gözlemlenmiştir. Dava açmakta erken davrananlar, paralarını tamamen tahsil ederken, bilahare dava açanlar, haczi kabil mal bulamadıklarından hiçbir şey elde edememe gibi bir sonuçla karşılaşmışlardır.3.Neticede, tüm bu karmaşanın ortasında, halen faal olan şirketlerin yaşatılması ve gerek ortaklarının, gerekse bu şirketlere bağlı işletme ve fabrikalarda istihdam edilen iş gücünün mağduriyetlerinin önüne geçilmesi maksadıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi duruma el koyarak, hukuken meşru bir zemine çektiği şirketlere karşı açılan davalarla ilgili yürürlüğe koyduğu 7194 sayılı Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 41 inci maddesi ile sermaye koyan tüm ilgilileri ortak kabul eden anlayışı benimsemiştir. Şüphesiz bu yasal düzenleme bir tasfiye düzenlemesiydi. Tasfiye düzenlemeleri, tabiatı gereği ideal çözüm getiremezler. Bir şekilde meydana gelmiş vakıayı, en az hasarla atlatmayı, kanayan yarayı durdurup ihtilafları en aza indirmeyi amaçlar. Anayasa Mahkemesi 12.09.2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 18.05.2023 tarihli ve 2020/11 E. 2023/98 K. sayılı iptal kararı ile gerek bu düzenlemeye ilişkin iptal başvurusunu kabul ederken gerekse bireysel başvuru kapsamında mülkiyet hakkının ihlaline karar verirken menfaat dengesinin yeterince gözetilmediğini, düzenlemenin küçük yatırımcının aleyhine sonuçlar doğurduğu tespitinden hareketle iptal ve ihlal kararları vermiştir. 4.Hakimler ve dolayısıyla mahkemeler, laboratuvar ortamında hukukçuluk yapma lüksüne sahip değildir. Verecekleri kararların sahaya yansımaları, ekonomik ve sosyal sonuçlarını da hesaba katarak hareket etmelidirler. Daha da önemlisi hüküm şeklinde tezahür eden çözümleriyle mütakip uyumsuzlukları çoğaltmayı değil en aza indirmeyi amaçlamalıdır. Aksi halde somut örnekte görüldüğü üzere, bazen kaş yapayım derken göz çıkarma sonucuyla karşı karşıya kalınması mukadder hale gelebilmektedir. Ortada “menfaat dengesizliğinden” söz edebilmek için içeride hakim ortakların, dışarıda ise küçük yatırımcıların bulunduğu bir vasatın bulunması gerekir. Birbirleriyle benzer konumdaki binlerce küçük yatırımcıdan müteşekkil çok ortaklı bir şirkette “dileyen parasını geri çekebilir” mealindeki bir anlayışın, davalı şirketin de yok olan emsal şirketler gibi hayatini devam ettirmesine imkan ve ihtimal bırakmayacağının idraki gerekirdi. Başvuran birkaç kişinin ferilere ilişkin mülkiyet haklarını koruyalım derken sair binlerce ortağın mülkiyet hakkının buharlaşmasına vesile olmak hukukun amaçladığı sonuçlardan biri olamaz. Kaldı ki hali hazırda sermaye koyma makbuzunu ibraz eden herkese değeri oranında hisse senedi verildiği ve şirketin borsaya kote olması hasebiyle ortak kalmak istemeyen kişilerin dilediği anda rayiç değer üzerinden hisselerini satarak nakde dönüştürebildiği bir ortamda hangi mülkiyet hakkının ihlal edildiği anlaşılamamıştır. 5.Bu iptal kararının ardından hukuken gerçekleşecek olan şey, 818 sayılı Borçlar Kanunu hükümlerinin devreye girecek olmasıdır. Paraların yatırıldığı tarih ile davaların açıldığı tarihler nazara alındığında, somut vakıda gözlemlendiği üzere davalı tarafın zamanaşımı defii ile karşılaşan küçük yatırımcıların bu kez mülkiyet hakkının ihlali değil yatırdıkları paraların tamamen buharlaşması mevzu bahis olacaktır. Bunun başlıca müsebbibinin, özel hukuk alanının diğer kurum ve düzenlemelerinden bihaber anlayışın olacağı izahtan varestedir. 6.Açıklanan gerekçeler doğrultusunda somut temyiz sebeplerinin incelenmesine gelince; Bölge Adliye Mahkemelerinin nihai kararlarının bozulması 6100 sayılı Kanun'un 371 inci maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür. Temyizen incelenen karar, tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dayandıkları belgelere, uyumsuzluğa uygulanması gereken hukuk kuralları ile hukuki ilişkinin nitelendirilmesine, dava şartlarına, yargılama ve ispat kuralları ile kararda belirtilen gerekçelere ve her ne

kadar Bölge Adliye Mahkemesi kararında zamanaşımına ilişkin hangi sürenin karara esas alındığı açıkça belirtilmişse de Dairemizin bu husustaki müstakar kararlarında belirtildiği üzere davalıların eyleminin haksız fiil niteliğinde olduğu, cezanın üst sınırına göre ceza zamanaşımı süresinin 765 sayılı Kanun'un 102 nci maddesinin dördüncü fıkrası ve 104 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 5 yıl, uzamış zamanaşımı süresinin ise 7,5 yıl olduğu, davanın da davalı tarafa paranın yatırıldığı tarihten itibaren 7.5 yıldan sonra yani zamanaşımı süresinden sonra açılmış olmasına göre usul ve kanuna uygun olup, temyiz dilekçesinde ileri sürülen nedenler kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir." şeklinde kabul edilmiştir. (Benzer şekilde Yargıtay 11.Hukuk Dairesi'nin 24.06.2024 tarih ve 2024/3275 Es. 2024/5065 Kar. sayılı ilamı, Yargıtay 11.Hukuk Dairesi'nin 08.07.2024 tarih ve 2024/3873 Es. 2024/5623 Kar. sayılı ilamı)

Dosya içerisinde bulunan belge ve davalı tarafından SPK'ya sunulan CD kayıtlarından davacının davalı şirkete en son 28.05.1998 tarihinde para yatırıldığı, davacı tarafından 22.09.2011 tarihinde dava açıldığı, Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin yukarıda anılan kararları ve istikrar kazanmış uygulamaları kapsamında davalının eylemlerinin haksız fiil mahiyetinde olduğu, davalı tarafından süresi içerisinde zamanaşımı definde bulunduğu, davada uygulanması gereken zamanaşımı süresinin 765 sayılı Kanun'un 102 nci maddesinin dördüncü fıkrası ve 104 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 5 yıl, uzamış zamanaşımı süresinin ise 7,5 yıl olduğu, davanın da davalı tarafa paranın yatırıldığı tarihten itibaren 7.5 yıldan sonra yani zamanaşımı süresinden sonra açılmış olduğu anlaşılmakla davanın zamanaşımı nedeniyle reddine, davalı yararına karar tarihinde geçerli olan AAÜT gereğince nispi vekalet ücreti takdirine (Yargıtay 11.Hukuk Dairesi'nin 11/07/2023 tarih ve 2022/840 Es.2023/4352 Kar. Sayılı ilamı benzer mahiyettedir) karar vermek gerekmiş..." gerekçesiyle; davanın zamanaşımı nedeniyle reddine karar verilmiştir.

İSTİNAF SEBEPLERİ: Davacı vekili istinaf dilekçesinde özetle; ilk derece mahkemesince ön inceleme duruşmasının yapılmadığını, uyuşmazlığın tespit edilmediğini, süresinde dosyanın görevli mahkemeye gönderilmesini talep etmesine rağmen dosyanın uzun süre sonunda görevli mahkemeye gönderildiğini, müvekkilinin o tarihte davayı kaybetmesi halinde ödeyeceği vekalet ücreti ile yeni ödeyeceği vekalet ücretinin aynı olmadığını, yalnızca davalı tarafca sunulan bilgi ve belgeler ışığında davanın zamanaşımı yönünden reddine karar verilmesinin ve uyuşmazlığın tespiti yapılmaksızın doğrudan tahkikat aşamasına geçilmesinin hukuka ve yasaya aykırı olduğunu, dava konusu hakkında taraflarına açıklama imkanı tanınmadığını, davalı tarafca sunulan belgeler esas alınarak karar verildiğini belirterek; ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına, davanın kabulüne karar verilmesini talep etmiştir.

DELİLLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE GEREKÇE:

Dava; davalı şirkete ortak olmadığının tespiti, kâr payı alınması maksadıyla verilen paranın iadesi istemiyle açılan davada yargılamanın yenilenmesi istemine ilişkindir.

İstinaf incelemesi HMK 355. madde gereğince istinaf dilekçesinde ileri sürülen sebeplerle ve re'sen kamu düzenine aykırılık yönünden sınırlı olarak yapılmıştır.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 12.07.2023 tarih, 2022/11-658 Esas- 2023/750 Karar sayılı ilamında "...Öte yandan bir tarafın, dava açıldığı andaki mevzuata göre davasında veya savunmasında haklı olup da dava açıldıktan sonra yürürlüğe giren yeni bir kanun hükmü veya yeni bir içtihadı birleştirme kararı gereğince davada haksız çıkmış sayılamayacağından yargılama giderlerine mahkum edilemeyeceği kuşkusuzdur. Zira bir kimseye diğer tarafın dava giderlerinin yükletilmesinin nedeni, o kimsenin diğer tarafın gider yapmasına haksız olarak sebebiyet vermiş olmasıdır. İşte bu nedenledir ki, dava açıldığı anda haklı durumda bulunan tarafın, yargılama sırasında meydana gelen mevzuat

değişikliği sonucu haksız çıkmış sayılamayacağından yargılama giderlerinden sorumlu tutulması olanaklı değildir (Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 18.11.2009 tarihli ve 2009/18-421 Esas- 2009/526 Karar sayılı kararı)...." hususu belirtilmiştir.

Somut olayda, davalı tarafça süresi içerisinde zamanaşımı def'inde bulunulduğu, zamanaşımı def'i yönünden davacı taraf lehine usuli kazanılmış bir hakkın söz konusu olmadığı, davalının eyleminin haksız fiil niteliğinde olup, haksız fiilin işlendiği tarihin tespitinin önem arz ettiği, haksız fiilin meydana geldiği tarih ile davanın açıldığı tarih nazara alındığında, davalı tarafın zamanaşımı def'inin 818 sayılı Borçlar Kanunu ve 765 sayılı TCK hükümlerine göre değerlendirilmesi gerektiği, buna göre, 818 sayılı Yasada genel zamanaşımı süresinin 10 yıl olduğu, 765 sayılı Yasa'nın 102/4 ve 104/2. maddelerinde ise, eyleme uyan zamanaşımı süresinin 5 yıl, uzamış zamanaşımının 7,5 yıl olduğu, dosya içerisindeki mevcut belgeler nazara alındığında, davacının dosya içinde mevcut ortaklık durum belgesine göre en geç 02/05/2000 tarihinde para yatırdığı, haksız fiil tarihinin bu tarih olarak kabul edilmesi gerektiği, buna karşın eldeki davanın ceza zamanaşımı süresi olan 7,5 yıllık süre geçtikten sonra 22/09/2011 tarihinde açıldığı, bu itibarla, ilk derece mahkemesince davanın zamanaşımı nedeniyle reddine karar verilmesinde herhangi bir isabetsizliğin bulunmadığı, ancak; yargılama sırasında Yargıtay İçtihadı Birleştirme Hukuk Genel Kurulunca verilen 22.04.2022 tarih 2021/7 Esas 2022/2 Karar sayılı kararı ile haksız fiilin işlendiği tarihin, paranın alındığı tarih olduğu ve zamanaşımı süresinin bu tarihten itibaren işlemeye başlayacağı kararlaştırıldığından Yargıtay HGK'nın 12.07.2023 tarih, 2022/11-658 Esas- 2023/750 Karar sayılı kararı doğrultusunda davalının yaptığı yargılama giderlerinin üzerinde bırakılmasına ve davalı lehine ücret-i vekalet taktir edilmemesi gerekirken davalı lehine vekalet ücretine hükmedilmesi usul ve yasaya uygun olmadığından; davacının buna yönelik istinaf talebinin kabulü ile ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına, HMK'nın 353/1.b.2 maddesi gereğince davanın zamanaşımı nedeniyle reddine, davalı lehine vekalet ücreti taktirine yer olmadığına dair yeniden hüküm kurulması gerektiği sonuç ve kanaatiyle aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM : Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

A) Davacının istinaf başvuru talebinin **KABULÜ** ile; Konya Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 15/10/2024 tarih ... E. ... K. sayılı **KARARININ KALDIRILMASINA**,

1-İstinaf başvurusunda bulunan davacı tarafından yatırılan 427,60 TL istinaf karar harcının talep halinde davacıya iadesine,

2-İstinaf incelemesi duruşmalı yapılmadığından ücret-i vekalet ile ilgili hüküm kurulmasına yer olmadığına,

3-İstinaf başvurusunda bulunan davacı tarafından yatırılan 1.169,40 TL istinaf yoluna başvuru harcının davalıdan alınarak davacıya verilmesine,

B) Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 353/1-b.2 maddesi gereğince davacı talebi ile ilgili **YENİDEN HÜKÜM KURULMASINA**,

1-Davanın zamanaşımı nedeniyle **REDDİNE**,

2-Alınması gereken 732,00 TL harçtan peşin alınan 558,40 TL harcın mahsubu ile bakiye 173,60 TL karar ve ilam harcının davacıdan tahsili ile hazineye irad kaydına,

3-Davacının yaptığı yargılama giderlerinin üzerinde bırakılmasına,

4-Davalı tarafından yapılan yargılama gideri olmadığından bu konuda karar verilmesine yer olmadığına,

5- Davalı lehine vekalet ücreti taktirine yer olmadığına,

6-Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 333 ve HMKGAT'nin 5/1. maddeleri gereğince yatırılan gider avansının kullanılmayan kısmının gider avansını yatıran tarafa iadesine,

C) Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 359/4. maddesi gereğince kararın tebliği işlemlerinin Dairemiz tarafından yapılmasına,

D) Kararın temyiz edilmeden kesinleşmesi halinde dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine gönderilmesine,

Dair, dosya üzerinde yapılan inceleme sonucunda verilen kararın HMK'nın 361/1 maddesi gereğince taraflara tebliğinden itibaren iki hafta içerisinde Dairemize, temyiz edenin bulunduğu yer Bölge Adliye Mahkemesi Hukuk Dairesine veya İlk Derece Mahkemesine verilecek dilekçe ile temyiz kanun yoluna başvurma talebinde bulunulabileceğine 16/03/2026 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan ...

e-imzalıdır

Üye ...

e-imzalıdır

Üye ...

e-imzalıdır

Katip ...

e-imzalıdır

.....